

ปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม
ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่
Predictive Factors of Young Girls' Appropriate Behaviors
toward the Opposite Sex at Private Foster Homes,
Chiang Mai Province

นูวดี หลักแหลม¹ และ วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร²

Nuwadee Laklaem and Veerawan Wongpinpech

Received: December 17, 2020

Revised: May 7, 2021

Accepted: May 8, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนหญิง อายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 300 คน ที่อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 แห่ง สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การบริโภคสื่อด้วยปัญญา การทำหน้าที่ ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัว กับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้ร้อยละ 16.9 โดยการบริโภคสื่อด้วยปัญญา สามารถทำนายพฤติกรรม การวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม เยาวชนหญิง สถานสงเคราะห์เอกชน

Abstract

This study aimed to study the predictive factors of young girls' appropriate behavior toward the opposite sex at private foster homes, Chiang Mai province. The participants of this study were 300 young girls, aged 12-20 years living under the care of 25 private foster homes in Chiang Mai province. The stratified random sampling method

¹ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
e-mail: nuwadeelcmtl@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 e-mail: veerawan.w@cmu.ac.th

was employed. The data were collected from the questionnaires and analyzed using means, standard deviation, and multiple regression analysis. The result of this research showed that self-esteem, intellectual media consumption, the role of caregivers, and the influence of the peer group could predict appropriate behavior toward the opposite sex at 16.9 percent. The intellectual media consumption behavior may indicate the statistical significance at the .05 level of the appropriate behavior toward the opposite sex.

Keywords: Appropriate Behaviors Toward the Opposite Sex, Young Girls, Private Foster Homes

บทนำ

จากสภาพความเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจทำให้พบว่า ครอบครัวในสังคมไทยปัจจุบัน ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและปัญหาการหย่าร้างที่ส่งผลต่อเนื่องไปสู่ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง จากการศึกษาข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชนของกรมกิจการเด็กและเยาวชน (2562) ในช่วงระยะ 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2560 พบว่า มีเด็กและเยาวชนกำพร้า เร่ร่อน ถูกทอดทิ้ง ถูกกระทำความรุนแรง ยากจน มีปัญหาด้านพฤติกรรม และเด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถเลี้ยงดูได้ ต้องอยู่ในความดูแลของบ้านพักเด็กและครอบครัวและสถานรองรับทั่วประเทศกว่า 50,150 คน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเด็กและเยาวชนที่จะต้องเข้าสู่ระบบการดูแลและเติบโตในสังคมของสถานสงเคราะห์เหล่านี้ จะได้รับการดูแล ค้ำครอง การบริการด้านปัจจัยสี่ รวมถึงการได้รับโอกาสด้านการศึกษา การฝึกงานอาชีพ และการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ แต่จากการศึกษาของร่มเกล้า ช่างน้อย (2558) พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานสงเคราะห์ เป็นกลุ่มเด็กที่ไม่ได้รับการกระตุ้นและตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ รวมทั้งบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในสถานสงเคราะห์ เป็นเสมือนโลกแคบ ที่ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองด้านทักษะทางสังคมทั่วไป และการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในครอบครัว รวมถึงการพัฒนาความรู้สึกมีและเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) หรือความผูกพัน (Bonding) ที่เป็นพื้นฐานของการสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ (ระวีวรรณ แก้วคง, 2539) เช่นเดียวกับการศึกษาของทวีพร พาณิชย์พงษ์ (2550) ซึ่งมีความเห็นว่า สถานสงเคราะห์มีข้อจำกัดของการเลี้ยงดูเด็กที่ไม่สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้สึกเป็นเจ้าของหรือสร้างความผูกพันพิเศษกับใคร อันเป็นพื้นฐานความมั่นคงทางด้านอารมณ์และจิตใจในอนาคต สอดคล้องกับการศึกษาของพิมญาดา จรัสศรี (2555) ที่พบว่า จำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลที่ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กที่มีมาก โอกาสที่เด็กจะได้รับการดูแลเทียบกับการดูแลจากครอบครัวจึงเป็นไปได้ยาก ทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นคงทางจิตใจ และสงสัยในคุณค่าของตนเอง ดังนั้น จึงพบได้บ่อยครั้งว่า เด็กและเยาวชนในสถานสงเคราะห์มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหลาย ๆ ด้าน อาทิ การมีพฤติกรรมก้าวร้าว ทะเลาะวิวาท ลักขโมย หนีเรียน พุดบด แยกตัว/เก็บตัว ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด มีพฤติกรรมทางเพศ ก่อนวัยอันควร ขาดคุณธรรมและจริยธรรม ไม่สามารถปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมภายนอกสถานสงเคราะห์

โดยเฉพาะการวางตัวต่อเพศตรงข้ามได้อย่างเหมาะสมของเยาวชนหญิง (สุมาลี สุขพัฒน์, 2544; จิราพร สุวะมาตย์, 2558) นอกจากนี้ ยังพบว่า การที่เด็กและเยาวชนไม่สามารถวางตัวต่อเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม จนนำไปสู่การตั้งครุ่นนั้น ยังนำไปสู่การเกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม เป็นวงจรที่ก่อให้เกิดภาระเพิ่มของสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งนับวันแนวโน้มของปัญหานี้ จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ (ชมรมสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนกว่า 53 แห่งที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเด็กและเยาวชนหญิง กว่า 900 คน ที่อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เอกชนดังกล่าว (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่, 2561) และได้นำตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง การบริโภคสื่อด้วยปัญญา การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท มาศึกษาในฐานะที่น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปเป็นข้อมูลสำคัญในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นอธิบายปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ตามแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ของ Bandura ซึ่งเชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากทั้งปัจจัยส่วนบุคคล (Personal) และปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment) โดยบูรณาการตัวแปรสำคัญจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่พบว่ามีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล คือ ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง และตัวแปรการบริโภคสื่อด้วยปัญญา ซึ่งทั้งสองตัวแปรนี้ ถือว่าเป็น ปัจจัยส่วนบุคคล ขณะที่ตัวแปรการทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และตัวแปรอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท ถือว่าเป็น ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

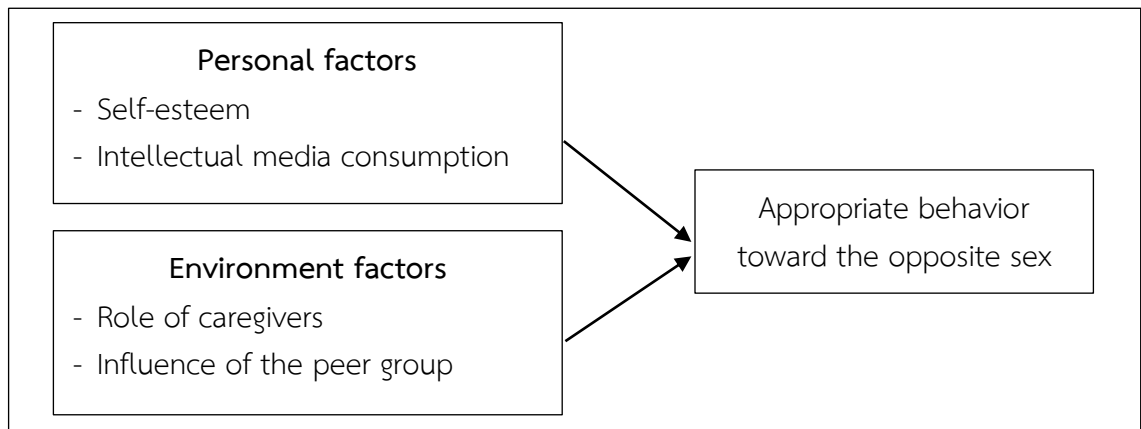

Figure 2.1 Research conceptual framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนหญิง ประมาณ 900 คน ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 53 แห่ง ที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งสถานสงเคราะห์จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2561 (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่, 2561) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนหญิงที่อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีช่วงอายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 300 คน ซึ่งเป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1967, pp. 886-887 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538, น. 284) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จำแนกเขตพื้นที่ ที่จะใช้ในการวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พื้นที่ในเขตรอบนอกอำเภอเมืองเชียงใหม่ และพื้นที่ในเขตห่างไกลอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. สุ่มเลือกสถานสงเคราะห์เอกชนในแต่ละเขตพื้นที่ โดยสถานสงเคราะห์เอกชนพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีจำนวน 5 แห่ง สุ่มเลือก 2 แห่ง สถานสงเคราะห์เอกชนพื้นที่ในเขตรอบนอกอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีจำนวน 25 แห่ง สุ่มเลือก 14 แห่ง และสถานสงเคราะห์เอกชนพื้นที่ในเขตห่างไกลอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีจำนวน 23 แห่ง สุ่มเลือก 9 แห่ง
3. สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชนในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละแห่ง ที่สุ่มเลือกตามสัดส่วนที่กำหนด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้ เป็นเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 15 คน จากทั้งหมด 55 คน รอบนอกอำเภอเมืองเชียงใหม่ 174 คน จากทั้งหมด 581 คน และห่างไกลอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 111 คน จากทั้งหมด 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว และจำนวนเพื่อนสนิท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการแสดงออกถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ผ่านพฤติกรรมแสดงออกกระหว่างชายและหญิงที่ปฏิบัติต่อกัน เพื่อสร้างสัมพันธภาพและเรียนรู้จักกัน และกัน ในกรอบของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมที่ตนอยู่ ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 16 ข้อ รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการที่บุคคลประเมินตนเองตามความรู้สึกที่รับรู้ แล้วเกิดการยอมรับ และมองตนเองว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่า มีความสามารถ และมีความสำคัญ ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น โดยมีกระบวนการที่เกิดขึ้นจากภายในตนเองและรับจากผู้อื่น ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของสุพัตรา พรหมเรนทร์ (2550) และ ฐณาภพ ระวะใจ (2554) จำนวน 20 ข้อ รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริโภคสื่อด้วยปัญญา

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการกระทำของบุคคล ที่ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์และไตร่ตรอง ในการตัดสินใจที่จะเลือกรับและใช้สื่อ ด้วยความเข้าใจในคุณค่าและประโยชน์ที่แท้จริง โดยเลือกรับและใช้สื่อในทางสร้างสรรค์ มีการเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ เพื่อขยายขอบเขตความรู้ และมีการเปิดรับสื่ออย่างมีสติ โดยไม่คล้อยตามความเชื่อและค่านิยมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อนหรือเสียหาย ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดัดแปลงมาจากแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ (2550) และแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) จำนวน 16 ข้อ รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำหน้าที่สถานสงเคราะห์

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการดำเนินงานของสถานสงเคราะห์ในการดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในสถานสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดให้มีที่พัก เครื่องนุ่งห่ม อาหาร และของใช้ที่จำเป็น การส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 30 ข้อ รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการสังเกตและการรับรู้ถึงการปฏิบัติตนของเพื่อนในกลุ่ม ที่เป็นแรงสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันให้บุคคลยึดถือเอาบรรทัดฐานของกลุ่มเพื่อนมาเป็นแบบในการแสดงพฤติกรรมของตน ทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 14 ข้อ รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน จากนั้น ได้นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความสอดคล้อง และได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 ไว้ หลังจากนั้น ปรับปรุงแบบสอบถาม ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ไปหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สรุปคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังตารางต่อไปนี้

Table 1 Discrimination and reliability of research instruments

Variables	Item	Discrimination	Reliability
1. Appropriate behavior toward the opposite sex	16	.393-.685	.877
2. Self-esteem	20	.336-.645	.902
3. Intellectual media consumption	16	.218-.603	.827
4. Role of caregivers	30	.519-.816	.969
5. Influence of the peer group	14	.422-.669	.895

จาก Table 1 สะท้อนให้เห็นว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีคุณภาพเพียงพอที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูล กล่าวคือ มีค่าอำนาจจำแนก มากกว่า 0.20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่น มากกว่า 0.70 ขึ้นไป

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2. ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามของเยาวชนหญิงในสถานสงเคราะห์เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ พบผลการวิจัยที่สำคัญปรากฏดังตารางต่อไปนี้

Table 2 The results of one-way analysis of variance (Enter)

Source of variance	SS	df	MS	F	P-value
Regression	13.240	4	3.310	14.972*	.000
Residual	65.217	295	.221		
Total	78.457	299			

*P < .05

จาก Table 2 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การบริโภคสื่อด้วยปัญญา การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

Table 3 The result of multiple regression analysis

Variables	Unstandardized coefficients (B)	Standardized coefficients (Beta)	t	P-value
1. Self-esteem	-.091	-.106	-1.720	.086
2. Intellectual media consumption	.488	.423	6.040*	.000
3. Role of caregivers	.027	.037	.618	.537
4. Influence of the peer group	.010	.013	.186	.853
Constant = 2.676	R = .411	Adjusted R ² = .157		
N = 300	R Square = .169	SE = 47.019		

*P<.05

จาก Table 3 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การบริโภคสื่อด้วยปัญญา การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้ร้อยละ 16.9 โดยตัวแปรการบริโภคสื่อด้วยปัญญา สามารถทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน (Beta) .423 ขณะที่ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท พบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ -.106, .037, และ .013 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การบริโภคสื่อด้วยปัญญา การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิทสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม โดยการบริโภคสื่อด้วยปัญญา สามารถทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิทพบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ การที่การบริโภคสื่อด้วยปัญญา สามารถทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องจากปัจจุบัน วัยรุ่นสามารถเข้าถึงสื่อได้ในหลากหลายรูปแบบและรวดเร็ว โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตที่ผ่านมือถือที่วัยรุ่นส่วนใหญ่ถือครอง สอดคล้องกับการศึกษาของปริมา อภิโชติการ (2551) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อลามกต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเปิดรับสื่อลามกจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.02 โดยมีความถี่ในการเปิดรับสื่อลามกจากโทรศัพท์มือถือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.02 ส่วนวัตถุประสงค์ในการเปิดรับสื่อลามก เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น คิดเป็นร้อยละ 33.24 กลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์ทางเพศคิดเป็นร้อยละ 52.43 และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.08 โดยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก คิดเป็นร้อยละ 35.21 เนื่องจากอยากลอง คิดเป็นร้อยละ 30.04 ส่วนการมองสื่อลามกที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 64.86 และจากการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนปี 2560 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) พบว่า เด็กและเยาวชนที่อายุระหว่าง 6-24 ปี จำนวน 16.8 ล้านคน มีจำนวนที่ใช้อินเทอร์เน็ต 13.2 ล้านคน (ร้อยละ 78.8) และมีการใช้โทรศัพท์มือถือ 13.9 ล้านคน (ร้อยละ 83.0) และเมื่อพิจารณาตามอายุพบว่ากลุ่มอายุ 15-17 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ 94.8 และยังเป็นกลุ่มอายุที่ใช้โทรศัพท์มือถือสูงที่สุดร้อยละ 97.5 จากข้อมูลที่ศึกษา แสดงให้เห็นว่า สื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะทัศนคติและพฤติกรรมในการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม เนื่องจากเยาวชนทั้งชายและหญิง มีพัฒนาการในช่วงวัยที่มีแรงขับจากฮอร์โมนเพศสูง และเป็นวัยอยากรู้อยากลอง จึงเป็นช่วงวัยที่อ่อนไหวต่อการถูกยั่วยุ ถ้าหากเยาวชนชายและหญิงเข้าถึงสื่อหรือใช้สื่ออย่างรู้ไม่เท่าทันโทษของสื่อ รวมถึงขาดความยั้งคิดในการเข้าถึงแหล่งสื่อลามกต่าง ๆ ที่ประสงค์ยั่วยุให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดที่อยากรู้อยากลอง อาจทำให้เยาวชนชายและหญิงขาดสติ หลงลืม และละเลยต่อจารีตอันดีงามในการวางตัวต่อเพศตรงข้าม และนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ ในทางตรงกันข้าม หากเยาวชนชายและหญิงรู้จักใช้สื่ออย่างมีสติ รู้เท่าทันอันตรายของสื่อลามกและปฏิเสธที่จะเสพสื่อเหล่านั้น โดยรับเฉพาะสื่อที่สร้างสรรค์และมีประโยชน์ ก็จะส่งผลให้เกิดความคิดที่ดี จิตใจที่บริสุทธิ์ นำไปสู่พฤติกรรมอันดีงามในการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างถูกต้องเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้ จะพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่การเห็นคุณค่าในตนเองไม่สามารถ

ทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้นั้น อาจเนื่องมาจากสังคมในยุคปัจจุบัน เยาวชนมีแนวคิดและทัศนคติที่แตกต่างไปจากเดิม โดยในปัจจุบัน เยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดว่า พฤติกรรมใด ๆ นั้น เป็นเรื่องของสิทธิส่วนบุคคล และเลือกวิถีชีวิตในเชิงอิสระ มีเสรีภาพในตนเองตาม วัฒนธรรมทางตะวันตกมากขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักคำสอนอันดีงามตามจารีตประเพณีและวัฒนธรรมไทย ในวิถีชีวิตบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมแบบดั้งเดิม ดังนั้น ในมุมมองของเยาวชนยุคใหม่ การแสดง พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม จึงเป็นเรื่องของสิทธิและความพึงพอใจส่วนบุคคล โดยไม่ได้มาจากมุมมองหรือแนวคิดที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง จึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ของสุพัตรา พรหมเรนทร์ (2550) และณฐาภพ ระวะใจ (2554) ที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ รวมถึงความคิดเห็น ของ Coopersmith (1981) ที่แสดงความเห็นว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นความต้องการพื้นฐาน ด้านจิตใจของมนุษย์ และเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถแสดง พฤติกรรมออกมาได้อย่างเหมาะสม

เช่นเดียวกับการทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ที่เป็นเสมือนครอบครัวของเด็กและเยาวชนที่อยู่ใน ความดูแล จากการศึกษาของสุพัตรา อักษรรัตน์ (2549) ได้สรุปเกี่ยวกับโครงสร้างครอบครัว ตามแนวคิดของ Friedman (1998) โดยกล่าวว่า ครอบครัวมีหน้าที่ในการวางรากฐานที่ดีและส่งเสริม ให้บุตรวัยรุ่นมีค่านิยม ทัศนคติที่ดี ต่อการมีคู่ครองและสร้างชีวิตครอบครัวของตนเองให้มีความสุข โดย การช่วยอบรม ชี้แจงในเรื่องเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมแก่บุตรวัยรุ่น ซึ่งไม่สอดคล้อง กับผลการวิจัยในครั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเยาวชนในสังคมยุคปัจจุบัน ได้รับเอาแนวคิดตามวัฒนธรรม ตะวันตกที่ผ่านสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้มีค่านิยม ทัศนคติที่ยึดความพึงพอใจของตนเองเป็นที่ตั้ง ขาดความใส่ใจ ต่อผู้อื่น รวมถึงสื่อมีบทบาทต่อเยาวชนเกือบทุก ๆ เรื่องที่อยากรู้ กล่าวคือ เรื่องใดที่เยาวชนอยากรู้ ก็สามารถสืบค้นหาจากสื่อได้ง่ายและรวดเร็วกว่า โดยไม่ต้องรอให้ถึงเวลาที่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง มาชี้แนะหรือสอนเหมือนแต่ก่อน โดยเฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ซึ่งเป็น สิ่งที่วัยรุ่นสนใจ ดังนั้น พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ในมุมมองของเยาวชนยุคใหม่ นอกจากเป็นเรื่องของสิทธิและความพึงพอใจส่วนบุคคลแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับบทบาทของสื่อที่ตอบสนอง ต่อความอยากรู้อยากเห็นของเยาวชนแทนบทบาทของครอบครัวในยุคปัจจุบัน ที่นับวันก็จะมีช่องว่าง มากขึ้นเรื่อย ๆ

ในส่วนของอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท สุชา จันทน์เอม (2542, น. 153-154) ได้กล่าวว่า กลุ่ม ของเด็กวัยรุ่นนี้ มีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกาย กิริยาท่าทาง มีการพยายาม เลียนแบบกัน เพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้น เช่นเดียวกับ ณฐาภพ ระวะใจ (2554) ได้แสดง ความเห็นว่า โดยธรรมชาติของวัยรุ่น จะมีความผูกพันและให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน มักมีความเห็น คล้อยตามหรือเลียนแบบกันในด้านความคิด การแต่งกาย การแสดงออก เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของ สมาชิกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ Fishbein and Ajzen (1975) ที่เสนอว่า พฤติกรรมของมนุษย์ (Behavior) เกิดจากความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ (Intention) โดยมี ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมสองประการ คือ ทัศนคติและการคล้อยตามผู้อื่น

ซึ่งหมายถึง หากมีผู้แนะนำให้กระทำพฤติกรรมที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น มีความเป็นไปได้สูงมากที่บุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมตาม นอกจากนั้น สุมาลี สวีสอาด (2550) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นต้องการการยอมรับจากเพื่อน มากกว่าการยอมรับจากผู้ใหญ่ และวัยรุ่นจะหันไปสู่แบบอย่างของกลุ่มเพื่อนมากกว่า เช่นเดียวกับ อรุणा ณวิชัย (2553) ได้แสดงความเห็นว่า สังคมของวัยรุ่น คือ เพื่อน วัยรุ่นมีความต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน และกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลมากต่อทัศนคติ ความสนใจและพฤติกรรมแสดงออกของวัยรุ่น ด้วยวัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ที่เป็นตัวตนของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และกลุ่มเพื่อน คือ ผู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้เช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมเพื่อนของวัยรุ่นในยุคปัจจุบัน แตกต่างจากสังคมวัยรุ่นแต่เดิม โดยสังคมวัยรุ่นในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่ แม้วัดใกล้กันแต่ใจกลับอยู่ห่าง ภาพชินตาที่พบเห็นได้ทั่วไป คือ วัยรุ่นนั่งอยู่ด้วยกันแต่กลับก้มตักมตาไม่พูดคุยกัน ต่างคนต่างอยู่ในโลกโซเชียลของตนเอง จึงไม่ค่อยได้เห็นรอยยิ้มหรือได้ยินเสียงหัวเราะจากกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่รวมกัน ซึ่งต่างจากสังคมวัยรุ่นแต่เดิม ที่มักจะให้เห็นรอยยิ้มได้ยินเสียงหัวเราะจากการเล่นหัวกันบ้าง หยอกล้อกันบ้าง เวลาที่วัยรุ่นรวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันที่แตกต่างออกไป รวมถึงสิ่งที่วัยรุ่นสนใจรวมอยู่ในโลกโซเชียลที่วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา นอกจากการสืบค้นหาอ่านดูสิ่งที่ตนเองสนใจในอินเทอร์เน็ตแล้ว ยังมีช่องทางอื่นที่วัยรุ่นสามารถติดต่อสื่อสารด้วยการแชท (Chat) โดยอาจจะเป็นกลุ่มเพื่อนใน Facebook, Line, Twitter, Instagram เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ในสังคมยุคดิจิทัลที่ไม่ว่าอยู่ส่วนไหนของโลกก็สามารถเข้าถึงโลกอินเทอร์เน็ตได้นั้น บุคคลที่วัยรุ่นสนใจบนโลกอินเทอร์เน็ต น่าจะมีอิทธิพลต่อความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมแสดงออกของวัยรุ่นในยุคปัจจุบันมากกว่ากลุ่มเพื่อนสนิทในโลกจริง เนื่องจากมีบุคคลในอินเทอร์เน็ตมากมายจากหลากหลายกลุ่มอาชีพ ที่ได้รับการยอมรับในวงกว้าง จนทำให้เกิดคำว่า “เน็ตไอดอล” (Net idol) เป็นคำใช้เรียกบุคคลที่มีหรือได้รับชื่อเสียงจากในอินเทอร์เน็ตที่โดดเด่นในเรื่องของรูปลักษณ์ภายนอก บุคลิกภาพ หรือความสามารถในการให้ความบันเทิง และมักเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสมัยนิยม (Lukacs, 2015) บุคคลที่ได้รับการยอมรับให้เป็นเน็ตไอดอล มักจะกลายเป็นบุคคลต้นแบบหรือแรงบันดาลใจให้หลาย ๆ คนยึดถือเป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในวัยที่ต้องการมองหาบุคคลในอุดมคติของตนเองนั้น ย่อมได้รับอิทธิพลจากบุคคลที่เป็นเน็ตไอดอลมากกว่ากลุ่มคนวัยอื่น ซึ่งเน็ตไอดอลนั้น มีได้ทั้งต้นแบบที่ควรยึดเป็นแบบอย่าง และต้นแบบที่ไม่ควรยึดเป็นแบบอย่าง ดังนั้น นอกจากการมีทัศนคติในเรื่องสิทธิและความพึงพอใจส่วนบุคคลตามมุมมองของเยาวชนยุคใหม่ บทบาทของสื่อที่ตอบสนองต่อความอยากรู้อยากเห็นของเยาวชนแทนบทบาทของครอบครัวแล้ว พฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงอย่างเหมาะสมในมุมมองของเยาวชนยุคใหม่ อาจเกี่ยวข้องกับอิทธิพลจากบุคคลในอินเทอร์เน็ต (Net idol) ที่ส่งผลต่อความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมของเยาวชนในยุคปัจจุบัน โดยยึดเอาแบบอย่างจากบุคคลในอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มเพื่อนสนิทในโลกจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. จากการวิจัยพบว่า การบริโภคสื่อด้วยปัญญา สามารถทำนายพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น หากต้องการให้เยาวชนที่อยู่ในความดูแลใช้สื่ออย่างเกิดประโยชน์และปลอดภัย พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเด็กและเยาวชนโดยตรง ต้องใส่ใจ และควรมาตรการในการจัดการ ให้เด็กและเยาวชนมีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

2. หน่วยงาน และองค์กรที่มีความรับผิดชอบดูแลเด็กและเยาวชนในแต่ละแห่ง ควรมีการแนะนำหรือจัดอบรม ให้เยาวชนรู้และตระหนักถึงอันตรายจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีในหลายรูปแบบที่เยาวชนอาจคิดไม่ถึง โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานของตำรวจ หน่วยงานด้านการค้ามนุษย์ ที่มีข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นในสังคมมาให้ความรู้กับเยาวชน เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ และนำไปสู่การใช้สื่ออย่างเกิดประโยชน์และปลอดภัยต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษา แม้จะพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การทำหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสนิท จะไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว มีความเป็นไปได้ว่า อาจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการวางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว โดยใช้การวิเคราะห์อิทธิพล (Path analysis) เพื่อที่จะได้ศึกษาทั้งอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมระหว่างตัวแปร

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2562). เอกสารเผยแพร่, แผ่นพับสถิติข้อมูลและสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนปี 2560, สืบค้น 17 มกราคม 2563. http://dcy.go.th/webnew/upload/download/file_th_20181303064125_1.pdf
- จิราพร สุวะมาตย์. (2558). ผลของโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์ชาย. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. (2550). ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปริญญาโทวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชมรมสถานสงเคราะห์เอกชนจังหวัดเชียงใหม่. (2561). การประชุมแลกเปลี่ยนเสวนาประจำปี 2561. เชียงใหม่: สถานสงเคราะห์บ้านอิมใจ.
- ณฐาภพ ระวะใจ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทวีพร พาณิษฐ์พงษ์. (2550). ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มส่งเสริมความรู้สึกรักมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปริมา อภิโชติการ. (2551). อิทธิพลของสื่อลามกต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษากลุ่มอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พิมญาติ จรัสศรี. (2555). ผลของการใช้กระดาษช่วยบำบัดต่อการเห็นคุณค่าในตนเองภาวะซึมเศร้าและความสุขของเด็กกำพร้าสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ร่มเกล้า ช่างน้อย. (2558). ผลของการใช้แนวทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ในกระบวนการละครประยุกต์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเยาวชนในสถานสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวีวรรณ แก้วคง. (2539). ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเยาวชนในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลลิตภัทร เจริญรัฐ. (2555). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนมัธยมตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้วยวิธีวิเคราะห์กลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุชา จันทน์เอม. (2542). จิตวิทยาพัฒนาการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา พรหมเรนทร์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัตรา อักษรรัตน์. (2549). โครงสร้างและหน้าที่ครอบคลุมกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุมาลี สวีสอาด. (2550). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมาลี สุขพัฒน์. (2544). ทศนคติของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กสังกัดกองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่นกรมประชาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่. (2561). แบบสำรวจสถานสงเคราะห์เอกชนที่จดทะเบียนปี 2561. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). การสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ปี 2560. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง. http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/%e0%b8%94%e0%b9%89%e0%b8%b2%e0%b8%99ICT/%e0%b9%80%e0%b8%97%e0%b8%84%e0%b9%82%e0%b8%99%e0%b9%82%e0%b8%a5%e0%b8%a2%e0%b8%b5%e0%b9%83%e0%b8%99%e0%b8%84%e0%b8%a3%e0%b8%b1%e0%b8%a7%e0%b9%80%e0%b8%a3%e0%b8%b7%e0%b8%ad%e0%b8%99/2560/FullReportICT_60.pdf.

อรชฎา ณะวิชัย. (2553). การศึกษาเปรียบเทียบอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เชนวอร์ปัญญากับภาวะสุขภาพจิตของเยาวชนในสถานสงเคราะห์ของรัฐจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Coopersmith, S. (1981). *SEI: self-esteem inventories manual*. Redwood city, CA.: Mind Garden.

Friedman, M. M. (1998). *Family nursing: Theory and practice* (3rd ed.). Connecticut: Appleton and Lange.

Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975) *Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research*. New York: Addison Wesley.

Lukacs, G. (2015). The Labor of cute: Net idols, cute culture, and the digital economy in contemporary Japan. *Positions*, 23(3), 487–513. <https://doi.org/10.1215/10679847-3125863>.